

ZŠ a MŠ Neslovice

Hlavní 71

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

Prevence rizikového chování

Školní rok 2018/2019

Ředitelka školy:

Mgr. Lenka Odehnalová

Školní metodik prevence:

PaedDr. Ludmila Vojtíšková

Realizátoři programu:

všichni pedagogičtí pracovníci školy

Obsah:

1. Co je minimální preventivní program školy a k čemu slouží	3
2. Charakteristika školy.....	3
3. Cíle programu.....	5
4. Vymezení cílové skupiny	7
5. Jednoduchá pravidla chování dětí pro harmonické vztahy ve školním prostředí v době vyučování i volného času	7
6. Aktivity, obsahová náplň a harmonogram v oblasti primární prevence.....	8
6.1 Mateřská škola, přípravný ročník a oblasti prevence rizikových forem chování pro tuto věkovou kategorii.....	9
6.1.1 Utváření zdravého sebevědomí dětí a vzorců chování.....	9
6.1.2 Základní seznamování se zdravým životním stylem.....	10
6.1.3 Ochrana dětí před nebezpečím cizích lidí a nebezpečnými situacemi	10
6.2 Základní škola.....	11
6.2.1 Formy a metody práce	11
6.2.2 Oblasti prevence rizikových forem chování pro žáky ZŠ	11
6.3 Školní družina a volnočasové aktivity	18
6.4 Spolupráce s institucemi a organizacemi.....	19
7. Metodik prevence rizikových forem chování.....	19
8. Vyhodnocování efektivity MPP	21
9. Závěr.....	21
Příloha č. 1 Krizové plány školy - program proti šikanování, zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí.....	22
Příloha č. 2 Postup školy při výskytu podezřelé látky a při podezření na užití omamné látky žákem	25
Příloha č. 3 Síť dalších organizací a služeb poskytujících odbornou pomoc,užitečné internetové odkazy	29
Příloha č. 4 Přehled volnočasových aktivit a práce školní družiny v obou budovách školy ..	33
Příloha č. 5 Zájmové útvary ŠD Neslovice pro školní rok 2018/2019	35
Příloha č. 6 Metodická pomoc pro učitelky MŠ a učitele 1. až 3. ročníku ZŠ k prevenci rizikových forem chování s vybranými kapitolami z dětských knih ze školní knihovny.	37
Příloha č. 7 Základní výběr platných předpisů legislativní i nelegislativní povahy z oblasti primární prevence rizikového chování	41
Příloha č. 8 Materiální zázemí školy	43

1. Co je minimální preventivní program školy a k čemu slouží

Minimální preventivní program je konkrétní dokument školy, zaměřený k prevenci rizikových forem chování a sociálně patologických jevů. Pomáhá k výchově žáků ke zdravému životnímu stylu, k jejich osobnostnímu a sociálnímu rozvoji včetně sociálně komunikativních dovedností.

Sociálně patologické jevy – kriminalita, závislosti na alkoholu, nikotinu, lécích, drogách problémy s příjmem potravy a jiné sociálně negativní jevy jsou velkým společenským problémem. Primární prevence spolu se vzděláváním žáků v oblasti zdravého životního stylu má za úkol jim předcházet a zvýšit odolnost dětí a mládeže vůči nim. Formuje takovou osobnost žáka, která s ohledem na svůj věk bude schopná se orientovat v dané problematice, zkoumat ji, ptát se, dělat rozhodnutí, která si bude vážit svého zdraví a zdraví ostatních, bude umět nakládat s volným časem a zvládat sociální dovednosti.

Minimální preventivní program je nedílnou součástí školního vzdělávacího programu a vychází ze školní strategie primární prevence, jejímž hlavním cílem je vytvoření a udržení optimálního sociálního klimatu ve škole. Do jeho náplně patří i školní řád a sankce plynoucí z nedodržení. Je každý rok (v případě potřeby i častěji) aktualizován a přizpůsoben současnému stavu a potřebám školy. Nedá se tedy považovat za ukončený nebo definitivní. Každý školní rok přináší nové podněty, nápady a zkušenosti. Tvorba tohoto programu vychází ze současné platné legislativy – viz příloha č. 6.

Součástí minimálního preventivního programu je i program proti šikanování a jiným nežádoucím jevům – krizový plán viz příloha č. 1.

2. Charakteristika školy

Od začátku školního roku 2015/2016 jsme **komplex dvou menších venkovských základních škol a tří oddělení mateřských škol ve vlastních budovách**. Plně organizovaná škola s žáky 1. až 5. ročníku v Neslovicích včetně přípravné třídy, detašované pracoviště malotřídní školy v Tetčicích s dětmi v samostatné 1., 2., 3., + 4. a 5. ročníku ve spojené třídě, dvě oddělení mateřské školy v Neslovicích v odloučených budovách a jedno oddělení na Kratochvilce.

V hlavní budově školy v Neslovicích se vzdělávají žáci ve svých třídách. K této budově patří také školní dvůr s několika zónami pro sport i rekreaci. K míčovým i jiným hrám se využívá dlážděné hřiště a sportoviště s umělým povrchem. Jako rekreační zóna obě tato místa propojuje dětské hřiště s pískovištěm, lavičkami, zelení, mnoha herními prvky a altánem pro nepřízeň počasí. Do malebnosti tohoto místa přispívá dřevěný domek, ve kterém probíhá při volnočasových aktivitách výuka dílen. V druhé budově školy v Neslovicích je umístěna tělocvična, jídelna a jedno oddělení MŠ. I u této budovy se nachází dětské hřiště s několika lavičkami, pískovištěm a herními prvky.

V tetčické škole se nám otevřely další prostory tříd, školní družiny a hřiště.

Ve školním roce 2018/2019 navštěvuje základní školu v Neslovicích 98 žáků ZŠ a 9 dětí z přípravné třídy, v tetčické budově školy se vzdělává 62 žáků.

Děti z mateřské školy jsou rozděleny do 3 oddělení. Jedno oddělení se nachází v samostatné budově v Neslovicích, další je pak v druhé budově neslovické školy a třetí v obci Kratochvilka. Školáčky z druhé budovy neslovické školy se pravidelně setkávají se žáky školy na školním dvoře v době hlavní přestávky a při provozu školní družiny.

Rizikovým místem v **neslovické škole** jsou chodby a toalety v době, kdy je v provozu školní družina souběžně s výukou zájmové umělecké školy a činností jednotlivých kroužků při volnočasových aktivitách. V této době by se mohlo stát, že se dítě pohybuje po škole bez dozoru. Je tedy třeba důsledně dbát na vzájemné předávání žáků zvláště ze strany učitelů ZUŠ, kteří u nás pracují externě. V **tetčické škole** je třeba dbát zvýšeného dozoru na školním hřišti, kde probíhá rekonstrukce.

Obě školy jsou výborně vybaveny počítačovou technikou. Mimo počítačové učebny máme v všech třídách neslovické školy i tetčické školy interaktivní tabule, které jsou využívány při vyučování a jejichž prostřednictvím mohou děti ve spojení s PC efektivněji získávat informace z oblasti prevence. Všechna tato technika slouží i pro školní družinu, popř. zájmové útvary.

Přiměřený počet dětí ve třídách umožňuje klidnou atmosféru a napomáhá udržet zdravé vztahy. Stále více toto klidné prostředí oslovuje i rodiče z okolních obcí, kde jsou základní školy a umísťují své děti k nám.

Také veřejnost ve venkovském prostředí, kde se lidé vzájemně znají, pomáhá korigovat chování dětí i v době mimo školní vyučování a volnočasové aktivity organizované školou. Rizikové chování se u nás naštěstí téměř nevyskytuje, a pokud se něco drobného objeví, hned v začátku bývá podchyceno.

3. Cíle programu

Cílem MPP je ukazovat harmonickou životní cestu, zvyšovat odolnost dětí a mládeže vůči sociálně patologickým jevům a s tím i prohlubovat pozitivní vztahy v třídním kolektivu a celkově příznivé sociální klima ve škole. Spolupráce s rodiči napomáhá efektivitě i motivaci dětí k zásadám zdravého životního stylu (zdravá výživa, fyzická a psychická hygiena, hodnota zdraví, nemoc, léky a jejich pozitivní i negativní stránka).

Škola poskytne žákům všechny potřebné informace k uvedeným cílům včetně základních informací o kouření, alkoholu a návykových látkách a o jejich škodlivosti na mladý a nevyvinutý organismus, utváří postoje a dovednosti k nim potřebné. Preventivní program zasahuje výchovnou a naukovou složku vzdělávání během celého školního roku a poskytuje širokou nabídku pozitivních alternativ chování.

- výchova ke zdravému životnímu stylu
- výchova k odpovědnosti za své zdraví
- utváření zdravého sebevědomí dětí
- snaha o kladné sebepojetí u dětí a rozvoj schopnosti mít sám sebe rád
- rozvoj etického a právního vědomí, výchova k zodpovědnosti za své činy a za své vztahy k ostatním
- vytváření eticky hodnotných postojů a způsobů chování
- rozvoj schopnosti správné komunikace
- zkvalitňování mezilidských vztahů
- vedení dětí k prohlubování tolerance, pochopení druhých
- utváření vzorců klidného řešení konfliktních situací i vlastní orientace a schopnosti si poradit v nebezpečných situacích.
- výchova k samostatnosti
- posilování konání a jednání z vlastního chtění, uvědomění, radosti, a ne ze strachu.
- prevence šikany - práce s ohroženými jedinci /agresor - oběť/
- vedení dětí k zodpovědnosti za své vlastní věci, věci spolužáků i majetek školy
- upevňování přátelského vztahu a důvěry mezi pedagogy a žáky
- vhodné trávení volného času
- metodická a informační pomoc pedagogům
- prohlubování vztahu rodiče - pedagog - škola

Dlouhodobé cíle - žáci

- osvojit si potřebné sociální dovednosti, zdravý životní styl
- prohlubovat umění komunikace mezi vrstevníky, dětmi a dospělými
- posílit si zdravé sebevědomí, umět se přiměřeně prosadit v kolektivu
- naučit se konflikty řešit nenásilnou formou
- naučit se odmítat a reagovat v nebezpečných situacích
- získávat informace o nebezpečných látkách a rizikových formách chování a důsledcích

Dlouhodobé cíle - učitelé

- pokračovat ve vzájemné pozitivní komunikaci a vztazích mezi kolegy a žáky
- pokračovat v týmové spolupráci
- udržovat důvěru a kvalitu komunikace mezi rodiči a školou

Střednědobé cíle – žáci

- znát a používat pravidla chování, která jsou přiměřená věkovým skupinám a podle vyzrállosti dětí se mohou doplňovat a upravovat v jednotlivých třídách

Střednědobé cíle – učitelé

- pomáhat dětem v utváření klidových vzorců řešení konfliktních situací
- vzdělávání pedagogů v oblasti prevence

Krátkodobé cíle – žáci

- zúčastňovat se volnočasových aktivit a efektivně trávit volný čas
- uvažovat nad důsledky vlastního jednání
- spolupracovat na pohodové atmosféře školy

Krátkodobé cíle - učitelé

- spolupráce vyučujících na pomoci problémovým žákům
- zvyšovat vědomí kolektivní soudržnosti třídy
- řešit aktuální problémové situace, které mohou nastat

4. Vymezení cílové skupiny

- projekt je určen hlavně pro všechny žáky základních škol, přípravné třídy a starší oddělení dětí mateřské školy.
- zvýšená pozornost je věnována dětem s poruchami chování a s nízkým sebevědomím, které jsou potencionálními agresory či oběťmi agresorů
- pro rodiče žáků, kteří naše školy navštěvují
- pro děti a mládež z obcí, jejichž děti navštěvují naši školu

Rodiče mohou kontaktovat školní metodičku prevence kdykoliv v případě potřeby.

Kontakt: PaedDr. Ludmila Vojtíšková,

tel. 734 201 762, vojtiskoval@zneslovice.cz

Osobní konzultace jsou možné v obou budovách školy kdykoliv po domluvě, přednostně však ve škole v Tetčicích každé úterý od 14:00 do 15:30 hodin.

5. Jednoduchá pravidla chování dětí pro harmonické vztahy ve školním prostředí v době vyučování i volného času

Děti z MŠ a přípravné třídy se občas setkávají s žáky školy o velké přestávce na školním dvoře. Školáci relaxují v tento čas na čerstvém vzduchu po všechna roční období a téměř každý den podle počasí. Koncem přestávky si chodí hrát do tohoto prostoru i děti z MŠ. Podobná situace nastává i odpoledne při provozu školní družiny, kterou žáci školy hojně navštěvují. Třebaže je zde zvýšený dozor, bylo vhodné zavést jednoduchá, funkční, pochopitelná a snadno zapamatovatelná pravidla pro všechny věkové kategorie. Ta eliminují nepříjemné chování a pomáhají celkové pohodě a zpřístupňují školní řád, jehož jsou součástí. Osvědčila se a tak si je jednotlivé třídy zavedly i jako základ třídních pravidel.

1. Snažím se chovat tak, aby druhým se mnou bylo dobře a aby mé chování bylo v souladu se školním řádem a pravidly slušného chování. Nepoužívám hrubá a vulgární slova, neubližuji spolužákům.

2. Nedovolím, aby někdo ubližoval mně, nenechám se přesvědčit, abych dělal něco, co považuji za nesprávné.
3. Pokud se dostanu s někým do konfliktní situace a nezvládnou ji vyřešit, poprosím o pomoc kteroukoliv paní učitelku, pana učitele, paní vychovatelku, či jiného zaměstnance naší školy.
Když mi dělá někdo něco nepříjemného, varuji ho: 1) „Nech toho!“ 2) „Nech toho nebo to půjdu říct!“ A pokud to nepomůže, oznámím nevhodné chování dospělému.
4. Když vidím, že někdo jiný je v nebezpečné nebo nepříjemné situaci a neumí si v ní poradit, postupuji stejně jako v 3. bodě.
5. Pokud někdo dělá něco, čím ohrožuje sebe či ostatní, podvádí, poškozují nebo odcizuje předměty, je správné informovat dospělé, protože tak předcházíme problémům, které by se mohly stát závažnými.
6. Nenosím do školy věci, které by mohly někomu ublížit.
7. Plním si své povinnosti.
8. Mám-li nějaký problém, o kterém si myslím, že nestačí postup v bodě 3 nebo o kterém se chci poradit, obrátím se na p. uč. Vojtíškovou, jako na školního metodika prevence rizikových forem chování.
9. Tato pravidla se mohou po domluvě ve třídě, školní družině či kroužcích doplňovat.

6. Aktivity, obsahová náplň a harmonogram v oblasti primární prevence

V letošním školním roce se chceme zaměřit zejména na tyto aktivity:

- pokračování v programu zdravý životní styl - „Ve zdravém těle zdravý duch“ a prevence rizikových forem chování
- prohlubování znalosti a používání relaxačních technik dětmi pro jejich uvolnění a harmonický vývoj

- prohlubovat informovanost všech žáků v této problematice /návykové látky, agresivita, šikana, kyberšikana, vulgarismy, týrání, sexuální obtěžování,/
- systematická výuka a výchova žáků ke zdravému životnímu stylu
- programy aktivního sociálního učení, které využívají skupinových forem práce, kooperativního učení, ... a vycházejí z předpokladu, že většina výchovných problémů a konfliktů souvisí s kvalitou mezilidských vztahů
- učební styly a umění učit se, a tím předcházet neprospěchu žáků především u přecházejících žáků na II. stupeň do okolních škol (základní školy a gymnázia v Ivančicích, Rosicích, Oslavanech a Zastávce)
- nabídka zájmových kroužků a volnočasových aktivit
- program péče o nadané žáky a žáky se specifickými vývojovými poruchami učení a zdravotním handicapem, kteří jsou integrováni do výchovně vzdělávacího procesu
- informovanost pedagogických pracovníků o aktuálních problémech v oblasti rizikového chování
- aktivní spolupráce s rodiči žáků
- sledování změn dokumentů týkajících se dané oblasti a aktuální využití daných pokynů, informací a předpisů
- další vzdělávání metodika prevence v oblasti rizikového chování – účast na schůzkách preventistů, vybrané semináře a přednášky, ...

6.1 *Mateřská škola, přípravný ročník a oblasti prevence rizikových forem chování pro tuto věkovou kategorii*

Formy a metody práce – hry, hádanky, dramatizace, malování obrázků využití skládaček, pexes, karet, omalovánek, pohádek a pohádkových příběhů, relaxační techniky vhodné pro tuto věkovou skupinu. V příloze č. 2 je obsažena metodická pomoc pro učitelky s výběrem vhodných knih ze školní knihovny s touto problematikou.

6.1.1 *Utváření zdravého sebevědomí dětí a vzorců chování*

Pěstování pocitu vlastní hodnoty, sebedůvěry, důvěry, sounáležitosti, přijetí, tolerance, pochopení, pravdomluvnosti, čestnosti a zodpovědnosti, předcházení nedbalosti, poškozování věcí a odcizování

- dobro a zlo

- koho mám rád a kam patřím (rodina, kolektiv v MŠ, kamarádi, ...)
- kdo má rád mě a co mohu dělat pro vzájemnou spokojenost
- co druhým nemám dělat
- co druzí nemají dělat mně
- co je správné chování a proč je důležité se chovat správně
- jak řešit, když mi dělá někdo něco, co správné není
- jak řešit, když někdo chce, abych dělal něco, co není správné (jak odmítnout, jak požádat o pomoc, ...)
- přijímání odlišností druhých (cizinci, handicapovaní, ...)
- proč si nemohu brát věci, které mi nepatří
- jak je snadné ztratit, rozbít a těžké znovu najít, opravit, ...

6.1.2 Základní seznamování se zdravým životním stylem

Zdravá strava, péče o tělo, pohyb, odpočinek, nebezpečí léků, alkoholu, kouření a návykových látek

- co je to zdravá strava a proč, důsledky přemíry sladkostí a tuku
- základní hygienické návyky
- proč je důležité odpočívat, hýbat se, hrát si a sportovat
- nebezpečí konzumace léků bez doporučení (vědomí) rodičů, ...
- nebezpečí možných injekčních stříkaček a jehel nalezených při pobytu a hře dětí v přírodě
- nebezpečí kouření, alkoholu a návykových látek

(Zde je velmi citlivá oblast, jak se děti mají vyrovnávat s tím, když jejich rodiče kouří, ... Snad trochu pomůže vysvětlení, že pro dětský organizmus, který se vyvíjí, jsou tyto látky mnohonásobně škodlivější než pro dospělé.)

- probrat s dětmi přiměřeně jejich věku a zkušenostem rizika hraní si na PC – zdravotní důsledky při přemíře času u PC, nebezpečí agresivních her.

6.1.3 Ochrana dětí před nebezpečím cizích lidí a nebezpečnými situacemi

Veřejnost poslední dobou znepokojují množící se únosy dětí, proto je potřeba tomuto nebezpečí věnovat zvýšenou pozornost.

- nebezpečí hry na schovávanou a dětských útěků
- nebezpečí cizích lidí (jak se chovat, jak mluvit, co je správné a co je nesprávné, ...)

6.2 Základní škola

Podporujeme růst harmonické, stabilní osobnosti, která zná a dodržuje normy slušného chování, nese vlastní zodpovědnost za své chování a zdraví a dokáže odolávat stresům a náročným životním situacím.

6.2.1 Formy a metody práce

Vysvětlování, objasňování, komunikační kruh, hry, dramatizace, problémové, prožitkové a kooperativní učení., divadelní představení a kulturní programy s danou problematikou.

6.2.2 Oblasti prevence rizikových forem chování pro žáky ZŠ

Následující činnosti provádíme podle orientačního časového plánu, který je uveden za příslušnou kapitolou. Vhodné jsou hodiny našeho světa, českého jazyka anglického jazyka, estetické výchovy, tělesné výchovy a informatiky. Pohotově také reagujeme na konkrétní situaci.

1. ročník

Navazuje a prohlubuje získané vědomosti z MŠ. Doporučuji obsahovou náplň prevence pro MŠ vždy v úvodu vhodných oblastí zopakovat a rozšířit. Sjednotíme tak znalosti dětí a pečlivě připravíme i ty, které naši MŠ nenavštěvovaly. V 1. třídě uvozujeme do celé problematiky adekvátně věku a chápání žáků a připravujeme na cyklické rozšíření v následujících ročnících.

Orientace, bezpečnost a chování ve škole, školní jídelně, družině, tělocvičně a na školním hřišti, při přecházení mezi budovami školy, cestou do školy a domů, předcházení úrazům.

Výchovné cíle: Základní seznámení se školním prostředím, stručné seznámení se školním řádem přiměřeně chápání dětí, s bezpečností a pravidly chování.

Orientační časové období: září

Chování k dospělým a ke spolužákům

Navázání na pravidla chování, učit se slušně pozdravit, požádat a poděkovat, přátelsky komunikovat se spolužáky a ostatními dětmi. Vhodné je využití pracovních listů ze Slabikáře dětských práv, navázání na práci v MŠ

Orientační časové období: říjen

Cizí lidé a nebezpečné situace

Stručné seznámení s nebezpečím, které může dětem hrozit od neznámých osob. Učit se, kdy a komu můžeme otevřít dveře ve škole i doma, jak reagovat, jak odmítnout pozvání, popř. nabízené dárky od cizích osob, koho informovat o nezvyklých situacích, jak se chovat ke starým a postiženým lidem.

Orientační časové období: listopad

Co je to zdraví

Zdraví a nemoc, co dělat pro zdraví a když se zdravý necítím. Pochopení pojmu zdraví jako pohody duševní, tělesné a sociální, základní informace, co zdraví upevňuje a co ničí. Vlastní odpovědnost každého za stav zdraví.

Orientační časové období: prosinec

Hygiena

Pravidla hygieny, pochopení důležitosti dodržování základní osobní hygieny z důvodů předcházení nemoci a společenské přijatelnosti. Posílení motivace k dodržování hygienických návyků.

Orientační časové období: leden

Výživa

Seznámení s důležitostmi pravidelnosti a pořádku v jídle, pitného režimu a základní seznámení s různými typy potravin, které se řadí ke zdravým nebo nezdravým.

Orientační časové období: únor

Ochrana majetku, předcházení krádežím a vandalizmu

Jak pečovat o vlastní věci, jak se chovat k věcem spolužáků, majetku školy a proč. Navazuje na pravidla chování ve škole probraná v září.

Orientační časové období: březen

Alkohol a kouření

Základní znalosti dětí o alkoholu a kouření, resp. jejich zkušenosti s požíváním alkoholických nápojů a kouření rodičů a dalších dospělých v jejich okolí. Znalosti o nebezpečí alkoholu a nikotinu na růst a vývoj dětí.

Orientační časové období: duben

Léky a drogy

Pochopení existence různých rostlin, látek, které mohou pomáhat (např. bylinkové čaje), ale i škodit. Pochopení důležitosti jejich braní pouze na doporučení lékaře a rodičů.

Orientační časové období: květen

Nebezpečí odhozených stříkaček a jehel, bezpečnost dětí při pobytu v přírodě a hrách

Upozornit děti na možná nebezpečí plynoucí při hrách mimo kontrolu dospělých a na nebezpečí z nalezení použitých jehel a stříkaček v kontextu s možností nákazy závažnými chorobami. Cílem je, abychom měli co největší jistotu, že při nálezu těchto předmětů se budou děti chovat bezpečně. Připravit děti na prázdniny, chování a bezpečnost v době, kdy se může stát, že uniknou pozornosti dospělých.

Orientační časové období: červen

2. ročník

Vychází z obsahové náplně předškolní výchovy a 1. ročníku. Rozšiřuje a doplňuje adekvátně věku, vědomostem a zkušenostem dětí. Některé děti ve 2. ročníku jsou už vedeny doma k větší samostatnosti a hrozí zvýšená míra nebezpečí, pokud si venku (popř. doma) hrají bez dozoru dospělých. I zde může pomoci vhodná prevence, kterou si žáci osvojí ve škole.

Bezpečnost a chování ve škole, školní jídelně, družině, tělocvičně a na školním hřišti, při přecházení mezi budovami školy, cestou do školy a domů, dopravní výchova a bezpečnost.

V návaznosti na 1. ročník opět se seznámí se školním řádem, bezpečností a pravidly chování. Vzhledem k už vyšší samostatnosti žáků a možnému docházení a odchodům ze školy bez doprovodu dospělých rozšiřujeme pozornost na bezpečnou cestu.

Orientační časové období: září, říjen

Vztahy k ostatním

Uvědomit si zodpovědnost za vlastní chování mezi kamarády, ve třídě, v rodině, učit se chápat sociální role, připomenout si pravidla chování, slušné chování k dospělým, chování ke starým a hendikepovaným lidem a nebezpečí cizích osob. Prohloubit si znalosti, jak jednat, pokud s někým nesouhlasím.

Orientační časové období: listopad

Předcházení úrazům, nebezpečí ohně, zábavné pyrotechniky, elektrické energie a alkoholu.

Znát daná nebezpečí, zásady používání např. zápalek při zapalování svíček pouze se souhlasem a kontrolou dospělé osoby, nedělat, co nesmím a vědět proč.

Orientační časové období: prosinec

Předcházení úrazům, bezpečnost při zimních hrách.

Vědět, kde smím a nesmím sáňkovat, bruslit, ... Znat, jak se obléknout a jaké používat ochranné pomůcky pro bezpečnost. Pochopit, že nepozorností či nevhodným chováním mohou ohrozit i druhé a nést tedy vyšší míru zodpovědnosti. Vědět, co dělat, pokud se stane úraz kamarádovi a jak reagovat, když se jiné dítě chová nevhodně.

Orientační časové období: leden

Zdraví a jak o něj pečovat

Pochopení pojmu zdraví jako pohody duševní, tělesné a sociální, základní informace o tom, co zdraví upevňuje a co ničí. Režim dne, význam pobytu na čerstvém vzduchu, aktivního odpočinku, dostatečného spánku.

Orientační časové období: únor

Výživa

Prohloubení učiva z 1. ročníku. Zopakování a rozšíření vědomostí o různých typech potravin, které se řadí ke zdravým nebo nezdravým, o tom jak je důležité složení stravy a její pestrost.

Orientační časové období: březen

Protipožární ochrana, nebezpečí alkoholu a kouření

Bezpečnost při „pálení čarodějnic“. Seznámení s tím, co se děje s člověkem a zvláště s dítětem při požití alkoholu a kouření. Učit se, jak odmítnout nabízené.

Orientační časové období: duben

Nebezpečí cizích lidí, ochrana osobních údajů, nebezpečí cizích zvířat

Naučit děti rozeznávat konverzaci se známými lidmi, lidmi, které znají rodiče a mezi vyzvídáním neznámých osob. Návuk reakce na tyto situace. Zásady chování s cizími zvířaty, zvláště psy.

Orientační časové období: květen

Dopravní výchova, bezpečnost a chování o prázdninách

Znát, kde mohou děti jezdit na kole samy, jak má být kolo bezpečně vybaveno, nutnost helmy, správné oblečení. Bezpečnost dětí u silnice, v přírodě, u vody. Shrnutí prevence.

Orientační časové období: červen

3. ročník

3. ročník je obdobím vyvrcholení a uzavření oblasti prevence pro menší děti. Shrnuje a opět rozšiřuje celou problematiku. Protože už v této věkové kategorii některé děti vlastní mobilní telefony a jsou samostatnější při práci s PC, je vhodné už zařadit etiku jejich používání.

Bezpečnost a chování ve škole, školní jídelně, družině, tělocvičně a na školním hřišti, při přecházení mezi budovami školy, cestou do školy a domů, dopravní výchova a bezpečnost

Hlubší seznámení se školním řádem, bezpečností a pravidly chování. Ve 3. třídě už se děti poměrně často pohybují v obci na kole a je tedy třeba bezpečně znát zásady jízdy i vybavenosti.

Orientační časové období: září

Přátelství a vztahy k ostatním

Vztahová oblast začíná být pro děti důležitější zvláště v roli kamarádství. Uvědomit si hodnotu a zásady pravého přátelství. Prohloubit si znalosti jak jednat, pokud s někým nesouhlasím. Zopakovat si pravidla slušného chování k dospělým.

Orientační časové období: říjen

Zásady práce na PC a s mobilními telefony

Vědět, kdy a jak smím telefon používat, znát zásady práce s PC, respektovat ochranu osobních údajů a vědět, kde se smím pohybovat na internetu.

Orientační časové období: listopad

Předcházení úrazům, nebezpečí ohně, zábavné pyrotechniky, elektrické energie a alkoholu.

Připomenout si daná nebezpečí, zásady používání např. zápalek při zapalování svíček - pouze se souhlasem a kontrolou dospělé osoby, nedělat, co nesmím a vědět proč, znát nebezpečí zábavné pyrotechniky.

Orientační časové období: prosinec

Předcházení úrazům, bezpečnost při zimních hrách.

Vědět, jaká pravidla musím při zimních hrách dodržovat s ohledem na bezpečnost vlastní i ostatních.

Orientační časové období: leden

Zdraví a péče o ně

Chápání pojmu zdraví jako pohody duševní, tělesné a sociální. Znat základní aspekty toho, co zdraví upevňuje a co ničí. Vědět, že nesu zodpovědnost za vlastní zdraví.

Orientační časové období: únor

Výživa

V této věkové kategorii se už děti více zajímají o vlastní vzhled. Zopakování a rozšíření vědomostí o různých typech potravin, které se řadí ke zdravým nebo nezdravým, o tom jak je důležité složení stravy a její pestrost a jak strava ovlivňuje náš vzhled a růst.

Orientační časové období: březen

Protipožární ochrana, nebezpečí alkoholu a kouření

Bezpečnost při „pálení čarodějnic“. Předcházení experimentům s cigaretami a alkoholem. Učit se, jak odmítnout nabízené, jak reagovat, pokud kamarád dělá, co nemá.

Orientační časové období: duben

Ochrana majetku, předcházení krádežím a vandalizmu

Základní seznámení s právním vědomím. Dodržovat zásady, jak pečovat o vlastní věci, jak se chovat k věcem spolužáků, majetku školy.

Orientační časové období: květen

Dopravní výchova, nebezpečí cizích lidí, ochrana osobních údajů, bezpečnost a chování o prázdninách

Shrnutí prevence.

Orientační časové období: červen

4. a 5. ročník

Obsahová náplň u dětí této věkové kategorie odráží jejich vyšší míru samostatnosti, kritičnosti a sebekritičnosti, snahu o vytvoření vlastního názoru a částečnou znalost této problematiky získanou z předcházejících ročníků. Je tedy vhodné častěji zařazovat metody skupinové práce, kooperativního učení, prožitku, vést žáky k hlubšímu přemýšlení a kreativité v hodinách estetické výchovy, čtení a slohu. Vzhledem k tomu, že děti v této věkové kategorii jsou velmi přemýšlivé, vnímavé, je vhodné reagovat operativně podle vzniklých potřeb a okruhy prevence se v obou ročnících propojují.

Okruhy:

- chování a bezpečnost ve škole, základy právního vědomí (září)
- pravidla používání mobilních telefonů, etika práce s PC, ochrana osobních dat, seznámení s možností a nebezpečím kyberšikany, jak se bránit (říjen)
- zdravý životní styl, strava a její složení, pohybové aktivity, předcházení poruchám příjmu potravy, nebezpečí reklamy (listopad)
- nebezpečí experimentování se zábavnou pyrotechnikou, alkoholem a kouřením, hlubší objasnění, co probíhá v těle při použití alkoholu a nikotinu, vysvětlení mechanismu vzniku závislostí (prosinec)
- utváření zdravého sebevědomí, základní lidské hodnoty, jak se vyrovnat s vlastní odlišností, hodnota vlastního názoru a umění odmítnutí, co se školní neúspěšností (leden)
- nebezpečí šikany a jak si s ní poradit (únor)
- nebezpečí injekčních stříkaček, nebezpečí cizích lidí a sexuální obtěžování (březen)
- sexuální výchova (duben)
- dopravní výchova, bezpečnost při sportech a pobytu v přírodě (květen)
- nebezpečí drog, výherních automatů a jiných forem hazardu, experimentování a riskování, bezpečnost o prázdninách. Kam se obrátit: seznámit děti s různými typy pomáhajících organizací a profesí i s tím, jak se na ně v případě potřeby obrátit (červen).

6.3 Školní družina a volnočasové aktivity

Kvalitní program volnočasových aktivit pomáhá dětem harmonicky se vyvíjet a osobnostně růst. Stejná pravidla chování, která dodržují děti MŠ i ZŠ při dopoledních činnostech se vztahují na odpolední volný čas trávený ve škole a jejím příslušenství. Paní vychovatelky jsou seznámeny s obsahem MPP a mohou vhodně navazovat na obsah prevence při dopolední výchově a vzdělávání. Hry dětí a jejich větší volnost otevírají nový prostor zvláště pro komunikační dovednosti, mezilidské vztahy, správnou volbu a zodpovědnost za své chování. Přehled volnočasových aktivit je uveden v příloze č. 3 a 4.

6.4 Spolupráce s institucemi a organizacemi

Pedagogicko-psychologická poradna Brno:

Pracoviště Hybešova (předškolní oddělení pro děti od 3 let pro region Brno-venkov, oddělení základního školství pro region Brno-venkov, oddělení pro žáky SŠ a VOŠ pro region Brno-venkov)

Pracoviště Ivančice (odloučené pracoviště pro region Brno-venkov)

Pracoviště Sládkova (oddělení prevence pro region Brno-město i Brno venkov)

Poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti

ŠANCE středisko výchovné péče Moravský Krumlov

Městský úřad Ivančice Mgr. Zdeněk Geyer, kurátor pro mládež

Policie ČR

KIC Ivančice

DDM Oslavany

SVČ Ivančice, Rosice

Junák Neslovice

Skaut Tetčice

Sbor dobrovolných hasičů Neslovice

TJ Sokol Neslovice, Tetčice

Sdružení žen Tetčice

ZUŠ Ivančice

7. Metodik prevence rizikových forem chování

- metodička prevence PaedDr. Ludmila Vojtíšková spolu s ředitelkou školy Mgr. Lenkou Odehnalovou vedou preventivní tým školy a spolupracují ve všech oblastech prevence a řešení problémů.
- řeší se žáky či rodiči ve spolupráci s třídními učiteli a vychovateli vzniklé problémy, konzultační hodiny pro rodiče i žáky jsou možné kdykoliv po domluvě, přednostně však v úterý ve škole v Tetčicích od 14:00 do 15:30. Kontakt: PaedDr. Ludmila Vojtíšková, tel. 734 201 762, vojtiskoal@zsneslovice.cz

- koordinuje přípravu minimálního preventivního programu a jeho zavádění ve škole, podle jeho aktuálních potřeb a podmínek program inovuje, podílí se na jeho realizaci a vyhodnocuje jeho účinnost.
- odborně a metodicky pomáhá ostatním učitelům ZŠ i MŠ, vychovatelkám ze školní družiny i vedoucím jednotlivých kroužků
- poskytuje učitelům a ostatním pracovníkům školy odborné informace z oblasti prevence, pravidelně je informuje o vhodných preventivních aktivitách pořádaných jinými odbornými zařízeními.
- navrhuje vhodné odborné a metodické materiály aj. pomůcky pro realizaci minimálního preventivního programu a navazujících preventivních aktivit školy.
- sleduje ve spolupráci s dalšími pracovníky školy rizika vzniku a projevy rizikového chování a navrhuje cílová opatření k včasnému odhalování těchto rizik a k řešení vzniklých problémů, informuje pracovníky školy o způsobech řešení krizových situací v případech výskytu rizikového chování ve škole.
- spolupracuje s metodikem prevence PPP, paní Mgr. Lenkou Cupalovou, účastní se pravidelných porad organizovaných touto pracovníci a zajišťuje přenos zásadních informací z jejich obsahu.
- spolupracuje na základě pověření ředitele školy se školskými a dalšími krizovými, poradenskými a preventivními zařízeními, se zařízeními realizujícími vzdělávání v prevenci a s institucemi zajišťujícími sociálně právní ochranu dětí a mládeže, zajišťuje informovanost žáků školy, jejich zákonných zástupců a pracovníků školy o činnosti těchto institucí a organizací.
- zpracovává podklady pro informaci o minimálním preventivním programu školy pro metodika prevence Brna - venkova.
- pravidelná účast školního metodika prevence na odborných seminářích, kurzech a jiných formách dalšího vzdělávání.

8. Vyhodnocování efektivity MPP

Evaluace probíhá průběžně zejména neformálními rozhovory s dětmi, v komunikačním kruhu, rozhovory s ostatními pedagogickými pracovníky, rozborů vhodně zadaných dětských písemných prací a obrázků. Celkové zhodnocení účinnosti MPP provádí metodik prevence na konci školního roku.

Informace jsou dále také zpracovány formou elektronického výkaznictví.

V Neslovicích 3. 9. 2018

Vypracovala:
PaedDr. Ludmila Vojtíšková

Schválila:
Mgr. Lenka Odehnalová

9. Závěr

Prostředí, které je naplněno důvěrou a přátelskou a přátelskou atmosférou s sebou přináší i klid a pohodu pro práci. Spolupracující rodiče pomáhají toto prostředí utvářet.

Velmi si vážím výborné spolupráce a důvěry rodičovské veřejnosti. Díky ní může škola opravdu efektivně napomáhat zdravému vývoji dětí v nejširším slova smyslu. Budu ráda, přispěje-li tento materiál pro dobro věci.

Také mnozí žáci jsou velmi přemýšliví, zodpovědní a mají mnohé zajímavé postřehy, náměty a nápady, které jsou přínosné pro ostatní. Jejich iniciativa je vítaná, děkuji za ni.

PaedDr. Ludmila Vojtíšková

Příloha č. 1 Krizové plány školy - program proti šikanování, zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí

Vychází z Metodického pokynu MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení, č. j. 24 246/2008-6.

Krizové plány pro děti s PAS jsou součástí IVP daných dětí.

Informace pro žáky a rodiče

Co je to šikana?

Jedná se o nebezpečnou formu násilí a tam, kde se vyskytuje dochází ke ztrátě pocitu bezpečí. Záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat jednotlivce nebo skupinu. Může mít různé podoby: opakované nadávky, pomluvy, vyhrožování, ponižování, poškozování nebo brání věcí.

Šikana je **nevhodné chování**, které splňuje tyto znaky:

- je cílené vůči jedinci nebo skupině žáků
- jeho záměrem je oběti ohrozit, ponížit nebo zastrašit
- je obvykle opakované, dlouhodobé a často stupňující se
- oběť se neumí bránit a dlouhodobě trpí

Šikanou **není**:

- jednorázová rvačka, jednorázový nevhodný vtip či konflikt
- vyčlenění žáka z kolektivu, pokud není motivováno snahou mu ublížit nebo se pobavit na jeho účet

Projevy šikanování:

- verbální šikana (psychická) - může být přímá (přímý útok proti oběti či obětem – nadávky, pomluvy, vyhrožování, zesměšňování) nebo nepřímá (navádění, demonstrativní přehlížení). Součástí je i kyberšikana, děje se pomocí ICT technology (útoky pomocí e-mailů, sms zpráv, vyvěšování urážlivých materiálů na internetové stránky apod.).

- fyzická šikana, přímá a nepřímá (bití, vydírání, patří sem i krádeže a ničení majetku oběti).
- smíšená šikana, kombinace verbální a fyzické šikany (násilné a manipulativní příkazy apod.).

Spolupráce s rodiči

Pokud rodiče informují školu o podezření na šikanování, je za odborné vyšetření záležitosti zodpovědná ředitelka školy. Při nápravě šikanování je potřebná spolupráce vedení školy, školního metodika prevence a dalších pedagogických pracovníků, jak s rodinou oběti, tak i s rodinou agresora. Při jednání s rodiči dbají pedagogičtí pracovníci na taktní přístup a zejména na zachování důvěrnosti informací.

Kam se obrátit v případě potřeby?

Všichni pedagogičtí pracovníci školy - zvláště pak školní metodik prevence:

PaedDr. L. Vojtíšková – osobně po domluvě, telefonicky, 734 201 762 nebo elektronicky vojtiskoval@zneslovice.cz, kdykoliv podle potřeby.

Linka bezpečí dětí a mládeže 800 155 555 (nonstop)

Modrá linka 549 241 010 (9.00 – 21.00 hod.), 608 902 410

ŠANCE středisko výchovné péče Moravský Krumlov Mgr. Pavel Psota 778 703 250

Krizové centrum pro děti a mládež 541 235 511, 608 118 088

Kontaktní a poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti 548 526 802

Sociálně právní ochrana dětí, Ivančice Mgr. Zdeněk Geyer, dv. č. 13, tel. 546 419 489, geyer@muiv.cz

V naší škole se snažíme vytvořit takové prostředí, abychom podobnému problému neumožnili vzniknout, popř. se rozvinout.

Vytváříme klidné a laskavé prostředí s danými pravidly. Posilujeme atmosféru důvěry, dbáme na zdravé vztahy mezi dětmi a učíme je jak postupovat v případě problému.

Pravidelně mapujeme situaci.

Informace pro všechny ped. pracovníky

Pravidelně mapovat situaci.

Dbát na klidné prostředí, atmosféru důvěry, dodržování pravidel zdravého chování.

V případě problému urychleně informovat ŠMP PaedDr. L. Vojtíškovou.

Pokud je nutné dítě dopravit k lékaři či jednat individuálně v době práce s ostatními dětmi, požádáme kolegu o zajištění dozoru a informujeme vedení školy.

Obecný postup při řešení počáteční šikany (podle Mgr. Renaty Ježkové)

1. Odhad závažnosti onemocnění
2. Rozhovor s informátory a oběťmi
3. Nalezení vhodných svědků
4. Individuální rozhovory se svědky (příp. konfrontace)
5. Ochrana oběti
6. Vzájemná porada ŠMP s ostatními zúčastněnými pedagogy a vedením školy
7. Návrh opatření
8. Rozhovor s rodiči, kterých se to týká. Vyžádat souhlas rodičů s navrhovanými opatřeními a ošetřit jejich podpisem.
9. Práce s celou třídou

Nikdy nekonfrontujte oběť s agresorem

Cíle vyšetřování, získávání konkrétních informací

1. Kdo je obětí? Případně kolik je obětí?
2. Kdo je agresorem, příp. kolik jich je?
3. Kdo je iniciátorem, kdo aktivním účastníkem a kdo je agresor a oběť?
4. Co, kdy, kde a jak konkrétního dělali agresori obětem?
5. K jak závažným projevům došlo?
6. Kde byli, co dělali a jak reagovali ostatní?
7. Jak dlouho šikanování trvá?

Výpovědi zapsat.

Příloha č. 2 Postup školy při výskytu podezřelé látky a při podezření na užití omamné látky žákem

Všem osobám je v prostorách školy zakázáno užívat návykové látky, ve škole s nimi manipulovat. To neplatí pro případy, kdy osoba užívá návykové látky v rámci léčebného procesu, který jí byl stanoven zdravotnickým zařízením.

Konzumace tabákových výrobků ve škole

1. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci tabákových výrobků v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
3. Pedagogický pracovník dále postupuje podle školního řádu školy: o události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, (zejména odkud, od koho má tabákový výrobek), který založí školní metodik prevence do své agendy
4. V případě porušení zákazu kouření informuje třídní učitel zákonného zástupce nezletilého žáka.
5. V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se jednání opakuje, vyrozumí škola orgán-sociálně právní ochrany.

Konzumace alkoholu ve škole

1. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Alkohol je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
3. Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
4. V případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.
5. Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy: O události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka (zejména odkud, od

- koho má alkohol), který založí školní metodik prevence do své agendy a vyrozumí vedení školy.
6. V případě, že žák není schopný pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
 7. Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte obce s rozšířenou působností a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany dítěte obce s rozšířenou působností vyžadovat pomoc.
 8. Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval alkohol ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky.
 9. Jestliže se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.
 10. V případě uživatelského zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola potřebné informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
 11. Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem alkoholu, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

Nález alkoholu ve škole

1. V případě, kdy pracovníci školy **naleznou v prostorách školy alkohol**, postupují takto:
 - a) Tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.
 - b) O nález ihned uvědomí vedení školy.
 - c) Nalezenou tekutinu uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu.
 - d) Zpracují stručný záznam o události.
2. V případě, kdy pracovníci školy **zadrží u některého žáka alkohol**, postupují takto:
 - a) Zabavenou tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
 - b) O nález ihned uvědomí vedení školy.
 - c) O nález sepiší stručný záznam, s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen, datum, místo a čas nálezu a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen/na ředitel/ka školy nebo její/jeho zástupce. Zápis záznamu založí školní metodik prevence do své agendy.

- d) O nálezu vyrozumí zákonného zástupce žáka, a v případě, že se jedná o opakovaný nález u téhož žáka, i orgán sociálně-právní ochrany dítěte, kterým je obecní úřad obce s rozšířenou působností.

V případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi a byl nalezen u žáka, který se jím intoxikoval, předají zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři.

Konzumace OPL ve škole

1. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci OPL v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Návykovou látku je třeba žákovi odebrat a zajistit jí, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
3. Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
4. V případě, kdy je žák pod vlivem OPL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.
5. Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy. Především ihned zajistí vyjádření žáka a vyrozumí vedení školy.
6. V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
7. V případě, že žák není schopný dbát pokynů zaměstnanců školy, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
8. Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany obce vyžadovat pomoc.
9. Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval OPL ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky (dbát pokynů pracovníků školy).
10. Současně splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.

11. V případě uživatelského zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
12. Z konzumace OPL ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem. Nicméně je nutné rozlišovat distributora od uživatele. Uživatel je nebezpečný pouze sobě, distributor všem. Distribuce je trestným činem, užívání OPL je porušením školního řádu.
13. Navádění jiných žáků k užívání návykových látek je považováno rovněž za nebezpečné a protiprávní jednání.

Příloha č. 3 Síť dalších organizací a služeb poskytujících odbornou pomoc, užitečné internetové odkazy

Poradny a centra:

PPP Brno – poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti, Sládkova 45, 613 00 Brno

Tel.: 548 526 802, 723 252 765

sladkova@pppbrno.cz www.poradenskecentrum.cz

Telefonickou krizovou intervencí poskytuje každý pracovní den od 8:00 hod. do 16:00 hod. na telefonním čísle centra - **548 526 802** (nejedná se o bezplatnou linku).

Pracovníci PPP Brno plně *respektují anonymitu* volajícího a sdělené informace jsou považovány za *důvěrné*. Poradenská linka

E-poradna

Svůj dotaz nám lze zaslat e-mailem na adresu: eporadna@pppbrno.cz odpověď bude rovněž e-mailem doručena do týdne.

Informace a rady

[Drogy](#)

[Patologické hráčství](#)

[Počítačové hry](#)

[Šikana](#)

Ambulance

Děti a mládež

- Krizová intervence při akutních potížích v jakékoliv oblasti (drogy, škola, vztahy, psychika).
- Poradenství pro experimentátory a uživatele návykových látek.
- Pomoc při zprostředkování pobytové léčby pro uživatele návykových látek.
- Ambulantní péče o klienty ve fázi doléčování (po absolvování dlouhodobé pobytové léčby).

Rodiče

- Krizová intervence a poradenství při potížích spojených s dospíváním vašich dětí (drogy, škola, komunikace, vztahy atd.).
- Poradenství pro rodiče jejichž dítě experimentuje nebo dlouhodobě zneužívá návykové látky.
- Pomoc při zprostředkování pobytové léčby pro uživatele návykových látek.

Rodinná terapie

Řešení potíží za pomoci celého rodinného systému. Podmínkou je aktivní účast celé rodiny (rodiče, sourozenci, domácí mazlíčci ...). Rodinná terapie je velmi účinná při řešení problémů krizí.rodin s dospívajícími dětmi zejména v oblasti změny pravidel soužití a zvládnání přirozených vývojových

PPP Brno-venkov, Hybešova 15, Brno

Souhrnný aktualizovaný přehled služeb včetně telefonních čísel naleznete na tomto odkazu:

http://poradenskecentrum.cz/dokumenty%202018/Adresar_sluzeb_JMK_%202017.pdf

ŠANCE středisko výchovné péče Moravský Krumlov

Tel: Mgr. Pavel Psota 778 703 250

K-centrum Drug Azyl, Vídeňská 3, 639 00 Brno

Tel.: 543 249 343

drugazyl@podaneruce.cz

Centrum prevence, Hapalova 22, 621 00 Brno

Tel.: 549 211 287

prevcentrum@podaneruce.cz

Anonymní linka důvěry A-klubů

Tel.: 603 487 867, 545 241 301

linka.duvery@akluby.cz

Sociálně právní ochrana dětí, Ivančice Mgr. Zdeněk Geyer, dv. č. 13

Tel. 546 419 489,

geyer@muiv.cz

Policie ČR

por. Mgr. Zdeňka Procházková

koordinátorka prevence

Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje

Tel.: 974 622 458, 602161766

prevencejm@mvcv.cz

kpt. Mgr. Borek Novický

Tel.: 974 625 222

Psychiatrické léčebny a krizová centra:

Psychiatrická léčebna Černovice, Húskova 2, 618 00 Brno

Tel.: 548 123 111

sekretariát@plbrno.cz

Psychiatrická léčebna Bohunice, Jihlavská 20, 639 00 Brno

Tel.: 547 191 111

Středisko sociální pomoci dětem, Hapalova 4, 621 00 Brno

Tel.: 541 229 298

Dětské krizové centrum SPONDEA, o. p. s., Sýpka 25, 613 00 Brno

Tel.: 541 235 511, 608 118 088

Pomoc s kyberšikanou:

3. oddělení OOK – UO SKPV MR PCR Brno - vyšetřování kyberšikanou

Příční 31, 602 00 Brno

npor. Mgr. Radoslav Novák, vedoucí oddělení

Tel.: 974 625 325

por. JUDr. Michaela Kučerová

Tel.: 974 625 861

po – pá 06.30 – 14.30

www.policie.cz

Projekt E-bezpečí

dr. Kamil Kopecký, management projektu

Tel.: +420 773 470 997

Mgr. Veronika Krejčí, management vzdělávacích akcí

Tel.: +420 777 588 382

E-mail: vzdelavani@e-bezpeci

redakce@e-bezpeci.cz (redakce)

info@e-bezpeci.cz (alternativní kontakt)

Adresa:

Projekt E-Bezpečí - Centrum prevence rizikové virtuální komunikace

Pedagogická fakulta UP V Olomouci, Žižkovo nám. 5, Olomouc 77140

<http://cms.e-bezpeci.cz/>

(velmi užitečný portál poskytující informace o kyberšikaně pedagogům, žákům i rodičům)

Internet Helpline – Linka bezpečí ONLINE

Bezplatná telefonická linka důvěry, kde mohou děti nebo dospělí ohlásit zneužívání dětí při komunikaci na internetu. Linka funguje 24 hodin denně a poskytuje plnou anonymitu.

Tel.: 116 111 či 800 155 555

E-mail: pomoc@linkabezpeci.cz

Chat Linky bezpečí: xchat.centrum.cz/lb/

www.internethelpline.cz

Nový výchovně vzdělávací server

www.bezpecne-online.cz

www.horkalinka.cz - kontaktní centrum, které přijímá hlášení týkajícího se nezákonného obsahu na internetu (např. dětská pornografie, rasismus.....)

www.pomoconline.cz - telefonické krizové intervence (když se děti cítí být ohroženi na internetu)

Další internetové odkazy:

www.drnespor.eu

www.plbohnice.cz/nespor (závislosti)

www.minimalizacesikany.cz

www.sikana.cz

www.adiktologie.cz

www.atlinka.cz (anonymní linka pomoci)

www.bkb.cz (znásilnění, pohlavní zneužívání, domácí násilí, oběti a svědci trestných činů, přepadení)

www.dds.winet.cz (děti, volný čas, drogy)

www.detskaprava.cz

www.donalinka.cz (pomoc osobám ohroženým domácím násilím)

www.modralinka.cz

www.nasedite.cz

www.podaneruce.cz

Příloha č. 4 Přehled volnočasových aktivit a práce školní družiny v obou budovách školy

Zájmové útvary, které nabízí školní družina v budově školy Neslovice nebo Tetčice, mohou navštěvovat podle vlastního výběru děti bez ohledu na to, v které budově školy se vzdělávají.

1. Široká nabídka aktivit pro volný čas je dobrou základnou pro jeho správné využití.

ŠD – kvalitní program s hojnou účastí dětí (v Neslovicích a nově i v Tetčicích do 1700.)

Z programu školní družiny: (Většina činností je spojena s pobytem dětí na čerstvém vzduchu a pohybem.)

- Sportovní hry, soutěže v běhu, jízdě na kole i jiných sportovních oblastech.
- Výlety na kolech – zvláště v období, kdy je možné je spojit s cestou na koupaliště a koupáním.
- Na podzim výroba a pouštění draků, výroba totemu v lese a hry v přírodě.
- V zimě výlety na běžkách, bruslení na neslovickém rybníku, ledové ploše na neslovickém školním hřišti, na zimním stadionu v Rosicích, sáňkování, lyžování.
- Na jaře pletení pomlázky, výroba píšťalek, výlety na kole spojené s plaváním v krytém bazénu v Nové Vsi.
- Celoroční využití školního hřiště.
- Dílny, kde se žáci hojně zapojují a získávají technické dovednosti.
- Vaření, keramika, rukodělné práce, šití,
- Z kulturních akcí – diskotéky pro děti a samozřejmě široké výtvarné využití.

Z celkové koncepce školy: spolupráce se ZUŠ Ivančice – výtvarný obor, hudební obory – klavír, dechové nástroje, kytara.

Z další nabídky: kroužky ve spolupráci s rodiči a veřejností: náboženství, aerobik, včelařský kroužek, taneční příprava dětí na hody (ve spolupráci s obcí Neslovice).

- Široká účast školy v řadě sportovních soutěží – Kinderiáda, MC Donald's Cup, turnaj ve vybíjené Neslovický koláč, soutěž v běhu Neslovský krpál, Neslovský triatlon, dětská olympiáda, Želešická růže, házená, lehká atletika, dopravní soutěž,...
- Spolupráce s místními hasiči, Junákem, Sokolem a místními knihovnami.

Z vlastního programu školy: kurz plavání, bruslení, zimní škola v přírodě s výukou lyžování, poznávací několikadenní třídní výlety žáků 4. a 5. ročníku a jednodenní výlety mladších dětí.

- Kulturní vyžití, dopravní výchova a enviromentální výchova: Naši žáci se zapojují v přípravě a nacviku kulturního programu vánoční besídky pro rodiče, neslovické seniory a veřejnost. Děti z MŠ nacvičují besídku ke Dni matek. Oblibě se těší návštěva kvalitních divadelních či hudebních představení. Oblíbená je dopravní výchova ve spolupráci s DDM Oslavany.
- Tvořivé dílny pro veřejnost v tetčické škole.
- Velké oblíbě se těší zájmové kroužky, které vedou sami učitelé a pracovníci školy – počítačový kroužek, Junák, Sokol – oddíl všestrannosti – cvičení a pohybové hry, Sokol – sportovní gymnastika, sportovně turistický kroužek, dílny, dovedné ruce, keramika, vaření a stolní hry, ale i rodiče či jiní odborníci – aerobik, včelařský kroužek.

Příloha č. 5 Zájmové útvary ŠD Neslovice pro školní rok 2018/2019

PONDĚLÍ

Sportuj ve škole
Všestrannost s prvky akrobacie
Dílny
Informatika
Keramika
Němčina

ÚTERÝ

Čtenářský klub
Šití
Florbal
Hudební obor ZUŠ Ivančice klavír – individuální výuka

STŘEDA

Deskové hry
Zpěv
Vaření
Gymnastika

ČTVRTEK

Sportovní hry
Aerobik

PÁTEK

Informatika
Náboženství
Florbal
Včelařský kroužek
Aerobik
Výtvarný obor ZUŠ Ivančice
Hudební obor ZUŠ Ivančice klavír – hudební nauka i individuální výuka

Podrobnější informace jsou uvedeny na webu školy: <http://www.zsneslovice.cz>
v dokumentech školní družiny.

Zájmové útvary ŠD Neslovice/Tetčice pro školní rok 2018/2019

Tvořílek

Vaření

Keramika

Počítačový kroužek

Pobyt v přírodě

Technický kroužek

Sportovní hry

Deskové hry

Bližší informace o zájmových útvarech jsou uvedeny na stránkách školy v níže uvedeném odkazu: <http://www.zsneslovice.cz/zstetcice/index.php/skolni-druzina>

Příloha č. 6 Metodická pomoc pro učitelky MŠ a učitele 1. až 3. ročníku ZŠ k prevenci rizikových forem chování s vybranými kapitolami z dětských knih ze školní knihovny.

Pro systematickost prevence rizikových forem chování a návaznost práce mezi dětmi při předškolní výchově a žáky ZŠ upozorňuji na knihy, které naše škola vlastní a využívá pro tuto práci hlavně v počátečních ročnících ZŠ. Vybrané kapitoly se přímo zabývají problematikou prevence a zpřístupňují ji zajímavým obsahem. Protože knihovnu využívá zvláště základní škola, myslím že tento přehled může být velmi přínosným pomocníkem pro paní učitelky naší MŠ.

Přehled je sestaven v přímé návaznosti na oblasti prevence v MŠ uváděné v kapitole 7.1.

1. Utváření zdravého sebevědomí dětí a vzorců chování

Pěstování pocitu vlastní hodnoty, sebedůvěry, důvěry, sounáležitosti, přijetí, tolerance, pochopení, pravdomluvnosti, čestnosti a zodpovědnosti, předcházení nedbalosti, poškozování věcí a odcizování.

Doporučené knihy pro práci s dětmi:

LODEROVÁ, Ludmila. O hvězdičkách a skřítcích. Vrútky : Advent-Orion, 2009. 162 s.

Kapitoly:

- 1) Poslání... Jak hodné hvězdičky děti opatrují, kdežto zlí skřítkové je navádějí k nezbednostem
- 2) Jak se sedlák Prouza odnaučil klít... O skřítku Hrombácovi, který si liboval v nadávkách
- 8) Koloběžka... Příběh o zklamání a znovu nalezené důvěře
- 9) Výhra... Aneb že poctivá výhra těší daleko víc
- 12) Krádež a piráti z Karibiku... Příběh o tom, že napravit špatný čin vyžaduje odvalu
- 13) Líný Říša... Seznámení s neodbytným skřítkem Lenorou
- 15) Ovečka... Jak je dobré přijmout mezi sebe i ty, kdo mezi nás nepatří

KAMINSKÁ, Renata. Filip na ostrově šťastného života. Praha: Advent – Orion, 2009. 111 s.

Kapitoly:

Filip a ostrov Šťastného života – základní obsah: soužití s příslušníky jiných národů a ras
Filip a pět truhlic s poklady (Tato kapitola se snaží dětem přiblížit základní lidská práva a povinnosti, ale je potřeba vybírat a upravovat podle vyzrálosti dětí.)

Filip a Zlostníci – základní obsah: utváření pravidel chování

KAMINSKÁ, Renata. Filipova prázdninová dobrodružství. Praha : Advent- Orion, 2009. 127 s.

Kapitola Filip v zoologické zahradě předchází dětským krádežím, učí děti pravidla slušného chování, zodpovědnosti za vlastní rozhodnutí, činy i nedbalost, pracuje přiměřeně k chápání malého dítěte s pojmy spolehlivost, úcta, odvaha a odpuštění poctivost.

DOSKOČILOVÁ, Hana. Šimsa. Praha : Orion, 1999. 93 s.

Kapitola O smutné Marcelce /a jak Šimsa kvůli ní nedostal do notýsku sluníčko/ ukazuje, jak se mohou děti vyrovnat s problémy v rozvrácené rodině.

V kapitole Ošklivý nápis /a jak se Šimsa Ferky zastal/ autorka dává citlivý návod, jak řešit možné problémy a nedorozumění s rómskými dětmi.

O bázlivém Ládíkovi /a jak mu Šimsa s Hafanem pomohli, aby se přestal bát/ je předvedeno, co je to šikana. Vhodné je pak ještě s dětmi doladit, jestli už někdy slyšely o podobné situaci a jak se dá řešit – hledat širší škálu možností řešení, než je pospána v knize.

KOVAŘÍK, Jiří. Slabikář dětských práv. Praha : Nadace Naše dítě, 2001. 20 s.

Vhodná práva, se kterými se mohou seznamovat už děti v MŠ:

- 1 - Svět je velká skládačka složená z mnoha dílů. Všichni, i ty, jsme jeho součástí.
- 2 - Nezáleží na tom, zda jsi velký nebo malý, černý nebo bílý. Všichni jsou stejně důležití.
- 3 - Protože i ty jsi důležitou součástí světa, měl bys vědět, co všechno můžeš chtít. Máš svá práva a své povinnosti.
- 10 - Nikdo ti nesmí ubližovat. Nikdo tě nesmí tělesně ani duševně týrat.

2. Základní seznamování se zdravým životním stylem

**Zdravá strava, péče o tělo, pohyb, odpočinek,
nebezpečí alkoholu, kouření a návykových látek**

Doporučené knihy pro práci s dětmi:

KAMINSKÁ, Renata. Filipova prázdninová dobrodružství. Praha : Advent-Orion, 2009. 127 s.

Kapitola Prázdniny v zátocě dětských ostrovů v sobě spojuje tematiku nebezpečí nalezených injekčních stříkaček, léků, lahví, střeptů, ...neznámých lidí, dětských únosů, ...

KOMÁREK, Lumír. Měláček a Nemělka: O tom, co by se mělo a nemělo. Praha: Erasmus, 2001, 36 s.

Kapitola Puntíkaté slunce přiměřeně chápání malých dětí vysvětluje škodlivost kouření.

Kapitola Sedmero rybích zázraků zase poutavě vysvětluje, které potraviny jsou pro naše tělo zdravé a potřebné a které bychom měli omezit.

KOMÁREK, Lumír. Lucinka ráda mlsá. Praha: Erasmus, 2000, 32 s.

DOSKOČILOVÁ, Hana. Šimsa. Praha : Orion, 1999. 93 s.

Televize - televize – televize /a jak Šimsovi vůbec nechyběla/

KOVAŘÍK, Jiří. Slabikář dětských práv. Praha : Nadace Naše dítě, 2001. 20 s.

14 – Máš právo na život bez hladu. Právo na dostatek zdravé potravy,

15 – Máš právo na pomoc v nemoci. Právo na ochranu zdraví. Nikdo ti nesmí nabízet ani nutit alkohol, drogy, nic, co ti může ublížit.

3. Ochrana dětí před nebezpečím cizích lidí a nebezpečnými situacemi

LODEROVÁ, Ludmila. O hvězdičkách a skřítkách. Vrútky : Advent-Orion, 2009. 162 s.

Kapitola 16: Schovávaná... Co všechno tropil Matěj navedený skřítkem Nezbedou.

KAMINSKÁ, Renata. Filipova prázdninová dobrodružství. Praha : Advent- Orion, 2009. 127 s.

Kapitola Prázdniny v zátocě dětských ostrovů varuje a ukazuje, jak se únos dítěte může stát, jak může vypadat a přiměřeně věku vysvětluje, že i dospělí lidé se chovají někdy zle, nebezpečně a mohou ubližovat.

DOSKOČILOVÁ, Hana. Šimsa. Praha : Orion, 1999. 93 s.

O divných lidech /a jak Šimsa vyhnal z parku naháče/

Příloha č. 7 Základní výběr platných předpisů legislativní i nelegislativní povahy z oblasti primární prevence rizikového chování

(zdroj:prevence-info.cz)

- 38/09-61 Strategie prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT na období 2009-2012
- 431/10 Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 až 2018
- 1150/2007 Strategie prevence kriminality na léta 2008 - 2011
- 561/2004 Sb. Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).
- 94/1963 Sb. Zákon o rodině, ve znění pozdějších předpisů
- 101/2000 Sb. Zákon o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů.
- 109/2002 Sb. Zákon o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.
- 218/2003 Sb. Zákon o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže).
- 65/2017 Sb. Zákon č. o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek s účinností od 31.5.2017
- 72/2005 Sb. Vyhláška o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- 73/2005 Sb. Vyhláška o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadanými
- 22294/2013-1 Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních
- 10 194/2002-14 Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví
- 14 423/99-22 Metodický pokyn k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance
- 29 159/2001-26 Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků ve školách a školských zařízeních

- 21291/2010-28 Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školních zařízeních

Příloha č. 8 Materiální zázemí školy

Zdroje:

BÁRTÍK, Pavel, et al. Primární prevence rizikového chování ve školství. Praha: TOCCA, 2010. 253 s.

CIKLOVÁ, Kateřina. Rizikové chování ve škole s vazbou na legislativní úpravu, Rádce školního metodika prevence. Ostrava: EconomPress, 2014. 160 s.

MIOVSKÝ, Michal, et al. Prevence rizikového chování dětí a mládeže, Monografie I. – IV. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 1. lékařská fakulta, Klinika adiktologie, 2015, soubor.

SKÁCELOVÁ, Lenka. Metodika práce s dětmi v oblasti primární prevence sociálně patologických jevů. Brno: Poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti PPP Brno, 2002. 72 s.

DANIEL, Radek; PROCHÁZKOVÁ, Lenka. Neobyčejná dobrodružství: pro neobyčejné kluky a holky. Praha: Advent - Orion, 2008. 60 s.

DOSKOČILOVÁ, Hana. Šimsa. Praha: Orion, 1999. 93 s.

GAJDOŠOVÁ, Jitka, et al. HEJBEJ SE! NEDEJ SE! : edukační materiál pro učitele ZŠ s pohybovými aktivitami do vyučování a pracovními listy pro děti. Brno : Zdravotní ústav se sídlem v Brně, 2006. 37 s.

KAMINSKÁ, Renata. Filip na ostrově šťastného života. Praha: Advent – Orion, 2009. 111 s.

KAMINSKÁ, Renata. Filipova prázdninová dobrodružství. Praha : Advent, 2009. 127 s.

KOMÁREK, Lumír. Lucinka ráda mlsá. Praha: Erasmus, 2000, 32 s.

KOMÁREK, Lumír. Měláček a Nemělka: O tom, co by se mělo a nemělo. Praha: Erasmus, 2001, 36 s.

KOŠTÁLOVÁ, Alexandra, et al. Pyramidáček : edukační materiál pro učitelky mš s pomůckami a návody pro vedení hodin s tematikou zdravého životního stylu. Brno: Zdravotní ústav se sídlem v Brně, 2006. 59 s.

KOVAŘÍK, Jiří. Dětská práva: Víím, co smím?. Praha: Nadace Naše dítě, 2002. 20 s.

KOVAŘÍK, Jiří. Slabikář dětských práv. Praha: Nadace Naše dítě, 2001. 20 s.

LODEROVÁ, Ludmila. O hvězdičkách a skřítcích. Vrútky: Advent-Orion, 2009. 162 s.

MÜHLHAUSEROVÁ, Dana. Český jazyk a komunikace pro 2. ročník. Znojmo: PaedDr. Hana Mühlhauserová, 2009. 75 s.

MÜHLHAUSEROVÁ, Dana. Český jazyk a komunikace pro 3. ročník. Znojmo: PaedDr. Hana Mühlhauserová, 2009. 75 s.

MÜHLHAUSEROVÁ, Dana. Český jazyk a komunikace pro 4. ročník. Znojmo: PaedDr. Hana Mühlhauserová, 2008. 64 s.

MÜHLHAUSEROVÁ, Dana. Český jazyk a komunikace pro 5. ročník. Znojmo: PaedDr. Hana Mühlhauserová, 2007. 59 s.

RAINEROVÁ, Claire, et al. Nenič své chytré tělo. Praha: Sonus, 1997. 48 s.